

Plenarhandling

A8-0209/2016

16.6.2016

BETÄNKANDE

om förslaget till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet i mål om makars förmögenhetsförhållanden (COM(2016)0106 – C8-0000/2016 – 2016/0059(CNS))

Utskottet för rättsliga frågor

Föredragande: Jean-Marie Cavada

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarande
- *** Godkännandeförfarande
- ***I Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
- ***II Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
- ***III Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

Ändringsförslag till ett förslag till akt

När parlamentets ändringsförslag utformas i två spalter gäller följande:

Text som utgår markeras med *fetkursiv stil* i vänsterspalten. Text som ersätts markeras med *fetkursiv stil* i båda spalterna. Ny text markeras med *fetkursiv stil* i högerspalten.

De två första raderna i hänvisningen ovanför varje ändringsförslag anger vilket textavsnitt som avses i det förslag till akt som behandlas. Om ett ändringsförslag avser en befintlig akt som förslaget till akt är avsett att ändra innehåller hänvisningen även en tredje och en fjärde rad. Den tredje raden anger den befintliga akten och den fjärde vilken bestämmelse i denna akt som ändringsförslaget avser.

När parlamentets ändringsförslag utformas som en konsoliderad text gäller följande:

Nya textdelar markeras med *fetkursiv stil*. Textdelar som utgår markeras med symbolen ■ eller med genomstrykning. Textdelar som ersätts anges genom att ny text markeras med *fetkursiv stil* och text som utgår stryks eller markeras med genomstrykning.

Sådana ändringar som endast är tekniska och som gjorts av de berörda avdelningarna vid färdigställandet av den slutliga texten markeras däremot inte.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING.....	7
ÄRENDETS GÅNG I DET ANSVARIGA UTSKOTTET.....	9

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet i mål om makars förmögenhetsförhållanden (COM(2016)0106 – C8-0000/2016 – 2016/0059(CNS))

(Särskilt lagstiftningsförfarande – samråd)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till rådet (COM(2016)0106),
 - med beaktande av artikel 81.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilken Europaparlamentet har hörts av rådet (C8-0127/2016),
 - med beaktande av artikel 59 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A8-0209/2016).
1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.
 2. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet har godkänt.
 3. Rådet uppmanas att höra Europaparlamentet på nytt om rådet har för avsikt att väsentligt ändra kommissionens förslag.
 4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning

Artikel 3 – punkt 1 – led ea (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ea) medlemsstat: en medlemsstat som deltar i fördjupat samarbete om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om internationella pars förmögenhetsförhållanden enligt beslut 2016/ x/EU eller på grund av ett beslut som antagits i enlighet med artikel 331.1 andra eller tredje stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

Motivering

Det är viktigt att en ny definition av medlemsstat införs i denna förordning så att endast medlemsstater som deltar i förordningen om makars förmögenhetsförhållanden omfattas, i linje med definitionen i artikel 3.1 i rådets förordning (EU) nr 1259/2010 av den 20 december 2010 om genomförande av ett fördjupat samarbete om tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad (Rom III).

MOTIVERING

I. Förfarande

Detta förslag till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet i mål om makars förmögenhetsförhållanden är det andra på området. Sedan förhandlingarna mellan medlemsstaterna kört fast – alla uppgörelser på familjerättens område kräver ju enhälliga beslut – kommer nu detta förslag tillbaka till parlamentet i form av ett fördjupat samarbete. Vad gäller de förfarandemässiga aspekterna av det fördjupade samarbetet hänvisas läsaren till den särskilda rekommendationen i ärendet.

Detta förslag har en tvillingtext som handlar om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap. 2016 års förslag till förordning är inte identiskt med kommissionens ursprungliga förslag från 2011 – tvärtom innehåller det flera ändringar som föreslogs av parlamentet 2013 och motsvarar därmed den text som 23 medlemsstater var beredda att godkänna i slutet av 2015.

II. Tillämpningsområde

Förordningen kommer att bli ett mycket användbart instrument för internationella par inom Europeiska unionen. Den kommer på området makars förmögenhetsförhållanden att omfatta domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar. Däremot omfattas inte frågor om exempelvis makarnas rättskapacitet, förekomsten, giltigheten eller erkännandet av ett äktenskap, underhållsskyldighet och arv efter avliden make/maka. Medlemsstaternas självbestämmande på familjerättens område är därmed säkrat. Förordningen påverkar inte heller i sak medlemsstaternas lagstiftning om makars förmögenhetsförhållanden. Parlamentet har med andra ord fått gehör för sina krav.

III. Behörighet

Förordningen fastställer tydligt vilken domstol som är behörig att uttala sig vid talan om makars förmögenhetsförhållanden. När en talan om makars förmögenhetsförhållanden är kopplad till arvet efter en avliden make/maka eller till en talan om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap är det den behöriga domstolen i enlighet med de specifika bestämmelserna på dessa områden som även är behörig att besluta om makarnas förmögenhetsförhållanden. För andra fall innehåller förordningen en förteckning över vilka kriterier som gäller för att besluta om behörighet, samtidigt som de berörda paren i vissa fall har möjlighet att välja en annan domstol. Om en medlemsstat inte erkänner ett äktenskap har domstolarna i den medlemsstaten möjlighet att hänskjuta ärendet till domstolarna i en annan medlemsstat som erkänner äktenskapet.

IV. Tillämplig lag

Avsnittet om tillämplig lag är av universell karaktär och möjliggör därför även tillämpning av ett tredjelands lagstiftning. Det stora framsteget i detta sammanhang är principen om den tillämpliga lagens enhet, som innebär att den lag som gäller för makars förmögenhetsförhållanden ska tillämpas på alla tillgångar som innehas inom ramen för dessa

förhållanden, oavsett var tillgångarna finns. Det här gör alltså slut på uppsplittringen i fråga om vilken rättslig ordning som gäller för parets förmögenhetsförhållanden. Förordningen gör det möjligt att välja tillämplig lagstiftning för makars förmögenhetsförhållanden, men valet begränsas av kravet på medborgarskap eller hemvist i den valda medlemsstaten. Om inget val görs finns det kriterier för att entydigt utse tillämplig lagstiftning. Förtydliganden som parlamentet tidigare krävt har tagits med i förslaget.

V. Domars erkännande, verkställbarhet och verkställighet

När det gäller erkännande, verkställbarhet och verkställighet av domar om makars förmögenhetsförhållanden är den aktuella texten starkt påverkad av Europaparlamentets ståndpunkt från 2013 och har således tagit över de mycket precisa bestämmelserna i förordning (EU) nr 650/2012 (om gränsöverskridande arv). Detta innebär att erkännandet är automatiskt men att domen kan verkställas först sedan den förklarats vara verkställbar i den berörda medlemsstaten. Detta motiveras med den känsliga karaktären hos domar på familjerättens område och motsvarar även den lösning som valts för gränsöverskridande arv. Dock kan en verkställbarhetsförklaring avvisas endast i ett antal mycket precisa fall, exempelvis om den strider mot grunderna för rättsordningen.

VI. Officiella handlingar och inför domstol ingångna förlikningar

Vidare kan under vissa villkor officiella handlingar cirkuleras och förklaras verkställbara med denna förordning, i linje med ett krav från Europaparlamentet. Liknande bestämmelser gäller för förlikningar som ingåtts inför domstol.

VII. Information till berörda personer

Till sist föreskriver förordningen åtgärder för att sprida sådan grundläggande juridisk information som internationella par behöver.

VIII. Slutsats

Sammanfattningsvis anser föredraganden att detta förslag till förordning om makars förmögenhetsförhållanden alldeles uppenbart ligger både i unionens och i internationella pars intresse. Många fall av förvirring och juridiska svårigheter kommer att kunna undanröjas. Det aktuella förslaget, som är det andra på området, innehåller också ett stort antal av de ändringar som parlamentet tidigare föreslagit. Föredraganden föreslår därför att parlamentet tillstyrker detta förslag utan några mer omfattande ändringsförslag i detta skede.

ÄRENDETS GÅNG I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Titel	Domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet i mål om makars förmögenhetsförhållanden	
Referensnummer	COM(2016)0106 – C8-0127/2016 – 2016/0059(CNS)	
Begäran om samråd med parlamentet	30.3.2016	
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	JURI 11.4.2016	
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	LIBE 11.4.2016	FEMM 11.4.2016
Inget yttrande avges Beslut	LIBE 14.4.2016	FEMM 19.4.2016
Föredragande Utnämning	Jean-Marie Cavada 15.3.2016	
Behandling i utskott	20.4.2016	23.5.2016
Antagande	14.6.2016	
Slutomröstning: resultat	+: –: 0:	16 3 2
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Enrico Gasbarra, Dietmar Köster, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka	
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Daniel Buda, Angel Dzhambazki, Evelyne Gebhardt, Sylvia-Yvonne Kaufmann	
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Kazimierz Michał Ujazdowski	
Ingivande	16.6.2016	